А. А. Рагойша

Да пытання аб нумарах Рэспубліканскіх алімпіяд па хіміі

Як вядома, ужо доўгі час Рэспубліканскія алімпіяды па хіміі не маюць парадкавых нумароў. Паспрабуем аднавіць іх нумарацыю на падставе ўскосных дадзеных і некаторых дакументаў, даступных нам.

М.Д.Рэшэтава і С.С.Чуранаў сцвярджаюць [1], што:
а) першыя рэспубліканскія алімпіяды ў некаторых рэспубліках былога СССР, у тым ліку, у Беларусі, адбыліся ў 1963 г.;
б) пасля 1967 г., з пачаткам Усесаюзных алімпіяд, амаль усе рэспубліканскія алімпіяды спынілі сваё існаванне, бо каманды на Усесаюзную алімпіяду фарміраваліся па выніках абласных этапаў;
в) правядзенне рэспубліканскіх алімпіяд аднавілася ў 1975 г.

Дакладнасць пункта (б) для Беларусі на перыяд 1972-74 гг. пацвярджае А.Ф.Сялевіч [2].

У адпаведнасці з дакументам [3], у 1967 г. у Беларусі Рэспубліканская алімпіяда яшчэ праводзіліся (паралельна з Усесаюзнай) і несла нумар VI:

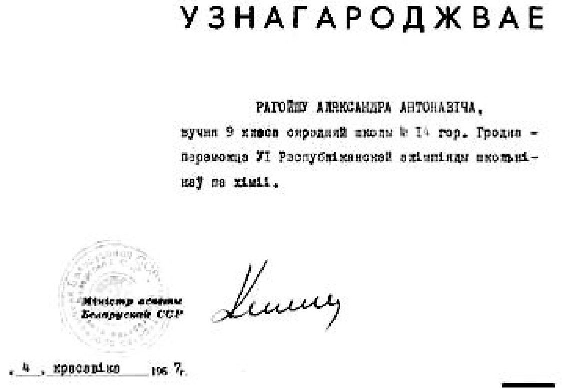

УЗНАГАРОДЖВАЕ

РАГОЙШУ АЛЯКСАНДРА АНТОНАВІЧА,
вучня 9 класа сярэдняй школы № 14 гор. Гродна - пераможца VI Рэспубліканскай алімпіяды школьнікаў па хіміі.

Міністр асветы Беларускай ССР

„4“ красавіка 1967 г.

Ёсць меркаванне [4], што Рэспубліканская алімпіяда адбывалася і ў 1968 г.

У загадах па Міністэрству асветы [5,6] маюцца пункты аб правядзенні Рэспубліканскіх алімпіяд па хіміі, а нумары спаборніцтваў прыведзены ў яўнай форме: XIV - у 1980 годзе і XVII - у 1983 годзе:

6. Провести XIV Республиканскую олимпиаду по физике, математике и химии в 1980 году в следующие сроки:
школьные (I этап) - в декабре 1979 г.
районные (городские)(IIэтап) - в январе 1980 г.
областные (Минскую городскую)(IIIэтап) - в феврале 1980 г.
Республиканскую - с 26 по 29 марта 1980 г.

5. Провести XVII республиканскую олимпиаду школьников по физике, математике, химии и русскому языку в следующие сроки:
школьные (I этап) - в ноябре 1982 года;
районные /городские/ (II этап) - в декабре 1982 года;
областные /Минскую городскую/ (III этап) - в январе 1983 года;
республиканскую - с 27 по 30 марта 1983 года.

Калі дапусціць, што алімпіяды праводзіліся штогадова, атрымліваем наступную схему нумарацыі, якая ў цэлым не супярэчыць літаратурным дадзеным (у табліцы цёмна-сінім колерам адзначаны кропкі найвышэйшай дакладнасці, на якіх грунтавалася ўся экстрапаляцыя):

	1962	63	64	65	66	**67**	**68**	69	70
	1	2	3	4	5	**6**	**7**	8	-
1971	72	73	74	75	76	77	78	79	**80**
-	-	-	-	9	10	11	12	13	**14**
1981	82	**83**	84	85	86	87	88	89	90
15	16	**17**	18	19	20	21	22	23	24
1991	92	93	94	95	96	97	98	99	2000
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34
2001	02	03	04	05	06	07			
35	36	37	38	39	40	41			

Высновы.
У 2008 г. у нашай краіне будзе праходзіць заключны этап 42-й Рэспубліканскай алімпіяды па хіміі.

Літаратура.

1. M.D.Reshetova, S.S.Churanov. History of Mendeleev Olympiads // Chemical Education in Russia. M., 2007. P. 84-93.
2. A.F.Selevich. Private communication. 2007.
3. Дыплом VI Рэспубліканскай алімпіяды па хіміі 1967 г.
4. А.А.Рагойша. Цьмяныя ўспаміны. 2007.
5. Приказ Министерства просвещения БССР № 156 от 11 июля 1979 г.
6. Приказ Министерства просвещения БССР № 134 от 9.07.1982 г.